

SOTSIAALMINISTEERIUM

EU Kids Online

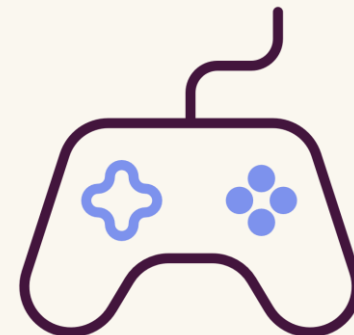
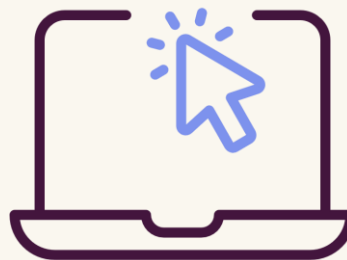
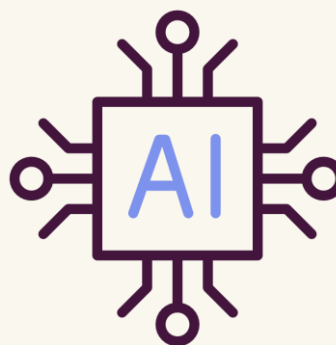
Midagi vana, midagi uut: EU Kids Online'i uuringu ja metoodika tutvustus

Veronika Kalmus

TÜ ühiskonnateaduste instituut

Konverents „Veebivihast tehisaru-
teadlikkuseni: interneti riskid ja võimalused“

Tallinn, 10.02.2026

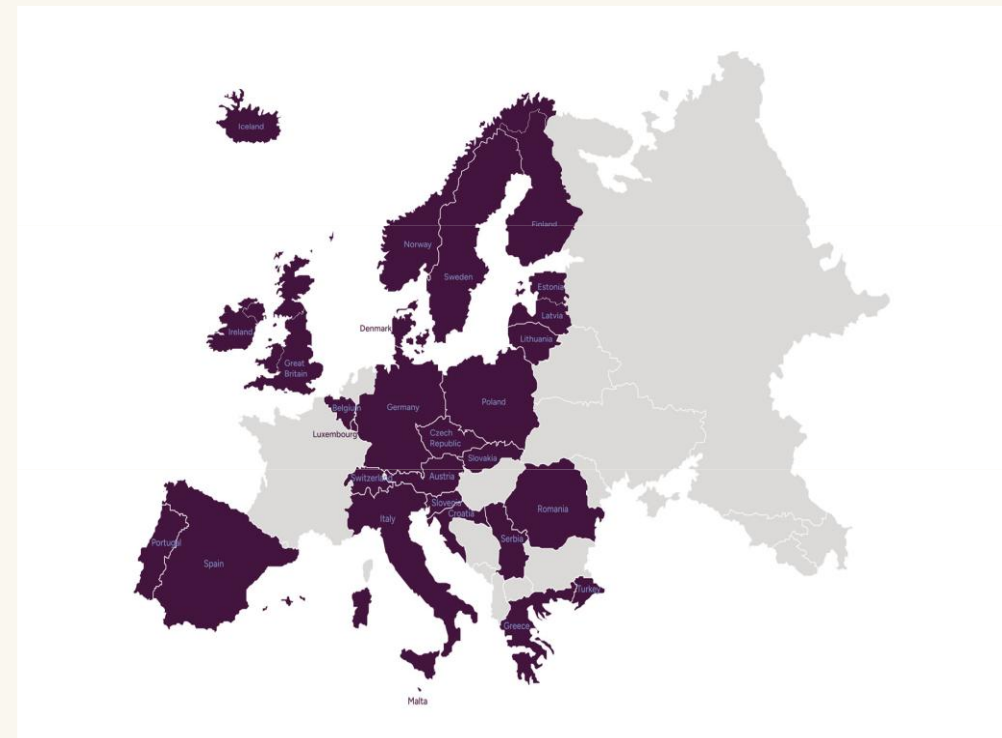

Midagi vana...

Rahvusvaheline teadlasvõrgustik aastast 2006

- ❑ 30+ Euroopa riiki
- ❑ Esinduslikud suuremahulised küsitlused laste ja noorte internetikasutuse teemadel (igast riigist 1000+ last)
 - ❑ **2010:** 25 riiki; küsitlus kodudes; laps + lapsevanem
 - ❑ **2018:** 19 riiki; küsitlus kodudes või koolides; laps (+ osades riikides lapsevanem)
 - ❑ **2025:** 17(+) riiki; küsitlus koolides; laps (+ üksikutes riikides lapsevanem)
- ❑ Eesti (Tartu Ülikooli uurimisrühm, sh 3 veteranliiget) osaleb aastast 2007

Midagi uut...

Küsitlusuuringu uurimisküsimused

1. Millised on Eesti õpilaste interneti ja digitehnoloogiakasutuse (sh võimaluste, riskide, oskuste ja teadmiste, hoiakute ning sotsiaalse vahendatuse) iseloomulikud jooned **2025. aastal**? Kuidas on see muutunud võrreldes EU Kids Online'i 2010. ja 2018. aasta uuringuga?

2. Millised on sarnasused ja erinevused Eesti õpilaste interneti- ja digitehnoloogiakasutuses võrreldes nende eakaaslastega teistes Euroopa riikides?

3. Kuidas on Eesti õpilaste interneti- ja digitehnoloogiakasutus seotud nende **vaimse heaoluga**?

→ **Uued ankeediküsimused:** digiteadmised; generatiivse tehisaru (mitte)kasutamise põhjused ja eesmärgid; nutitelefoni kasutamise reeglid koolides; hoiakud uue tehnoloogia suhtes; vaimne heaolu

Küsitlusuuringu valim ja andmekogumine

- Esinduslik ankeetküsitlus Eesti koolides 4. märts – 5. mai 2025
- Kihtvalim piirkondade (7) ja õppekeele alusel (Tallinnas ja Ida-Virumaal) → 9 kihti
- Osales:
 - **52** kooli (kutsusime 84; nõustus 62%)
 - **154** klassi
 - **2474** 3.–9. klassi õpilast (vastamise määr 41%)
- Eri pikkusega ankeedid 3.-4. ja 5.-9. klasside õpilastele
- Ühe koolitunni jooksul LimeSurvey platvormil kooli või küsitlusfirma süle- või tahvelarvutites
- 50% tüdrukuid, 46% poisse, 4% muu või ei soovinud määratleda
- 70% vastas eesti keeles, 30% vene keeles

Kvalitatiivne intervjuu-uuring

■ Eesmärgid:

- kaardistada generatiivse tehisaru kasutamise **mustrid ja eesmärgid** (seoses õppimise, tervise, meelelahutuse ja suhtlusega);
- teha kindlaks laste ja noorte tehisarupõhise tehnoloogia kasutamise **võimalused ja riskid**;
- mõista laste ja noorte **teadmisi, arusaamu ja muresid**, mis on seotud tehisarupõhise tehnoloogiaga, et selgitada välja **digioskuste lüngad**;
- **täiendada küsitlusuuringu andmeid** tehisaru kasutamise, sellega seotud arusaamade, teadmiste ja oskuste kohta

■ Poolstruktureeritud individuaalintervjuud (n = 16) tehisarurakenduste kasutamiskogemust omavate 13–17-aastaste noortega (Euroopas osales kokku 15 riiki ja 244 noort)

- Valimi moodustamisel võtsime arvesse noorte sugu, vanust, elukohta (maa *versus* linn), koolitüüpi, vanemate haridustaset
- Osales 8 noormeest ja 8 neidu, vanuseline jaotus ühtlane
- Intervjuude kestvus: 43–114 minutit, keskmiselt pisut üle tunni
- Transkriptid anonüümitud, nimede asemel pseudonüümid

Uued ja vanad sõbrad

Täname

- EUKO Eesti uuringut rahastasid Sotsiaalministeerium ja TÜ sotsiaalteaduste valdkonna arengufond
- Nõuandev kogu: Mari Ader, Kaidy Aljama, Tiina Linno ja Triinu Täht (Sotsiaalministeerium) ning Mare Oja ja Anu-Cristine Tokko (Haridus- ja Teadusministeerium)
- Küsitlusandmed kogus 3 korral Turu-uuringute AS (2025. a uuringujuht Karin Reivart; 2018. a uuringujuht Vaike Vainu)
- Intervjuud transkribeeris Maria Antons-Valner
- Osalenud koolid, pered ja noored 😊

SOTSIAALMINISTEERIUM

Uuringu korraldajad ja aruande autorid

- Rahvusvaheline EU Kids Online'i (EUKO) teadlasvõrgustik; vt: <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/research/research-projects/eu-kids-online>
- Eesti uurimisrühm: Veronika Kalmus, Hanna Kerstina Kartau, Kristjan Kikerpill, Katre Lamp, Signe Opermann, Mikk Saar, Andra Siibak, Kadri Soo, Iiris Tuvi, Andre Uibos, Kerli Valner
- Aruande kaastoimetaja, kujundaja ja küljendaja 2018 ja 2026: Roosmarii Kurvits
- Vt ka: <https://eukoeesti.ut.ee/> → **aruande pdf-versioon; Metoodika → ankeet ja intervjuu-kava**

